

коя и друга пара за пазарската джамия. Вижало то ѝ, за срамъ и укоръ на исламство то, е на падане.

Маринъ.

Можемъ ли да се съмнѣваме, паша ефенди, че има нѣшто, което да не сторите за насъ.

Тахсинъ паша, (какъ Стоя и Найдена).

Какво, старци . . . Сръдце то ви не скача ли отъ радостъ, като гледате да се весели народъ тъ? И какъ се хубаво весели? . . .

Найденъ.

Осъденъ на робство и на тегло, какво друго да прави, като плачъти и сълзи ти не помагатъ.

Тахсинъ паша.

(Въ себе си). Ако ме ухапеше скорпия, нѣмаше така да ме заболи, както дерзки ти думи на това старче . . . (Високо). Било е врѣме старче, когато можеше да се говори за робство и тегло . . . Това врѣме мина . . . Што ви тежи? Отъ какво има да се оплаквате? . . . Ний сме тука за да прибираме оплакваніе то ви . . .

Найденъ.

И да го удушовате съ кръвъта и сълзи ти на невинни ти . . .

Тахсинъ паша.

Било е врѣме, когато това оплакваніе издѣхващъ нечутъ и непознато. Сега съ бѣрзина та на мисълъта, то прилѣтава до знание то на Царь тъ. Тежко и горко на оня пратеникъ неговъ, който скрие най-малко то отъ него! . . . Горчиво бѣше миналото, и на ваши ти години мъчно е да го заличи човѣкъ тъ паметъ та си . . . То ште бѣде исчезнало одавна, и вий ште отнесете образъ тъ му и въ гробъ тъ. То не е вече . . . И грѣхота е сега да се пъшка и охка въ тайностъ. Ако остава нѣшто, което да го напомня, кажете го . . .

Найденъ.

Паша, това минало, което искашъ да забравимъ, знаешъ ли го? . . . Земята, што тѣпчимъ, може всичко да ви прѣдаде, нѣ никога ни едно отъ страданията,